



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Basına sızan görüntüler, ses kayıtları ve kamuoyuna yansıyan beyanlar çerçevesinde; Hakkâri ilimiz ve bağlı ilçelerinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) üzerinden yürütülen istihdam süreçlerinin, normatif çerçevede tanımlanan liyakat, eşitlik, şeffaflık ve kamu yararı ilkelerinden sistematik biçimde uzaklaştırıldığına dair kuvvetli iddialar ortaya çıkmıştır. Söz konusu veriler, yalnızca münferit usulsüzlük şüpheleriyle sınırlı kalmamakta; kamu gücünün partizanca tahsisi, idari vesayetlin araçsallaştırılması ve seçim süreçlerine dolaylı müdahale iddialarını içeren çok katmanlı bir yönetim krizine işaret etmektedir.

Basına yansıyan toplantı kayıtlarında, AKP Hakkâri İl Başkanı Zeydin Kaya'nın; İŞKUR alımlarına ilişkin "liste usulü" belirlemelerin yapıldığını, bu listelerin parti teşkilatları eliyle şekillendirildiğini ve kamu görevlilerinin bu süreçte yönlendirildiğini ifade ettiği görülmektedir. Aynı bağlamda, listelerin paylaşılmaması halinde kamu görevlileri hakkında "gereğinin yapılacağı" yönünde sarf edilen ifadeler, idarenin tarafsızlığı ilkesinin ihlali ve kamu görevlileri üzerinde hiyerarşi dışı baskı kurulması iddialarını güçlendirmektedir. Bu durum, kamu yönetimi etiği ile birlikte Türk Ceza Kanunu ve ilgili mevzuat bakımından da değerlendirilmesi gereken ciddi bir hukuki alan doğurmaktadır.

Öte yandan, "sıfır gelir" kriterinin sosyal devlet ilkesine uygun biçimde dezavantajlı kesimleri koruyan nesnel bir araç olarak değil; siyasal sadakat ve örgütsel aidiyet temelinde esnetilen, hatta manipüle edilen bir filtreye dönüştürüldüğüne ilişkin beyanlar dikkat çekmektedir. Aynı hane içinde birden fazla çalışan bulunmasının otomatik dışlama gerekçesi yapılması, buna karşılık belirli kişilerin bu kriterler dışında tutulduğuna dair iddialar; eşitlik ilkesinin ihlali ile birlikte idari işlemlerde ölçülülük ve nesnellik ilkelerinin zedelendiğini göstermektedir.

Şemdinli ve Esendere başta olmak üzere ilçe düzeyinde ortaya çıkan tartışmalar ise, sürecin yalnızca bir idari aksaklık değil; önceden hazırlanmış listeler, verilen sözler ve seçim beklentileri üzerinden şekillenen bir dağıtım mekanizması olarak kurgulandığını düşündürmektedir. "Herkese iş verileceği" yönündeki vaatler ile sonrasında ortaya çıkan sonuçlar arasındaki uyumsuzluk; kamu kaynaklarının tahsisinde öngörülebilirlik ve hukuki güvenlik ilkelerinin ihlal edildiğine işaret etmektedir.

Daha da önemlisi, söz konusu toplantılarda dile getirilen bazı ifadelerde; mülki idare amirlerinin seçim süreçlerine “taşınmalı oy” gibi yöntemlerle etki ettiğine dair iddiaların yer alması, demokratik seçimlerin serbestliği ve dürüstlüğü ilkeleri açısından son derece ağır bir tabloyu ortaya koymaktadır. Bu iddialar, seçim güvenliği, idarenin tarafsızlığı ve kamu gücünün sınırları bağlamında çok yönlü bir incelemeyi zorunlu kılmaktadır.

Hakkari’de İŞKUR alımlarına ilişkin daha önce verdiğimiz soru önergeleri, yaptığımız basın toplantıları ve uyarıların karşılıksız kalması; denetim mekanizmalarının etkisizleştirildiği, şeffaflığın sistematik biçimde zayıflatıldığı ve söz konusu uygulamaların süreklilik arz eden bir yapıya dönüştüğü yönündeki kaygıları artırmaktadır. Basına sızan bu veriler, hukuki açıdan “iddia” niteliği taşımakla birlikte; içerdiği somutluk, tutarlılık ve çoklu beyanlar nedeniyle resen ve bütüncül bir incelemeyi gerektiren güçlü emareler sunmaktadır.

Bu çerçevede; kamu istihdamının siyasal sadakat temelinde yönlendirildiği, mülki idarenin tarafsızlığını yitirdiği ve seçim süreçlerinin kamu gücü aracılığıyla dolaylı biçimde etkilenmeye çalışıldığı yönündeki iddiaların açıklığa kavuşturulması; hukuk devleti ilkesinin korunması, kamu yönetimine duyulan güvenin yeniden tesisi ve toplumsal adaletin sağlanması bakımından zorunludur.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri genelinde İŞKUR alımlarında kullanılan resmi kriterler ile fiilen uygulandığı iddia edilen kriterler arasında bir farklılık tespit edilmiş midir?
2. “Liste usulü” alım iddiaları kapsamında, parti teşkilatları tarafından oluşturulan listelerin İŞKUR sistemine nasıl ve kimler aracılığıyla dahil edildiği araştırılmış mıdır?
3. “Sıfır gelir” kriterinin uygulanmasına ilişkin standartlar nelerdir? Bu kriterin istisnai olarak esnetildiği durumlar olmuş mudur?
4. Aynı hanede çalışan sayısına göre eleme yapıldığı iddiaları mevzuata uygun mudur?
5. Başvuru listeleri ile yerleştirilen adaylar arasında tespit edilen farklar nelerdir?
6. Kura sisteminin devre dışı bırakıldığı veya manipüle edildiği iddiaları hakkında bir inceleme yapılmış mıdır?
7. Hakkari’de il ve ilçe düzeyinde İŞKUR alımlarında dış müdahale riskini önlemek için hangi denetim mekanizmaları bulunmaktadır?
8. Hakkari’de son yirmi yılda yapılan alımlarda, siyasi referans veya yönlendirme tespit edilmiş midir?
9. İŞKUR personeline yönelik baskı veya yönlendirme iddiaları hakkında herhangi bir idari işlem yapılmış mıdır?
10. Bu süreçte mağdur olduğunu iddia eden başvuru sahiplerinden Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır ve nasıl sonuçlandırılmıştır?